

CUPRINS

Capitolul I

Sistemul de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului în Republica Moldova

Strategia națională de prevenire și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului pentru anii 2013-2017

Capitolul II

Organizarea activității Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor

Structura Serviciului

Infrastructura IT, aplicații și programe

Capitolul III

Rezultate și performanțe 2014-2015

Primirea, analiza și diseminarea informațiilor

Activitatea de combatere a spălării banilor. Tipologii identificate

Capitolul IV

Interacțiunea cu instituțiile naționale / internaționale

CAPITOLUL I

Sistemul de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțare a terorismului în Republica Moldova

Edificarea la nivel național a unui sistem eficient de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului a fost inițiată prin adoptarea de către Parlament a Legii nr.633 - XV din 15 noiembrie 2001 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, cu modificările ulterioare, conform prevederilor căreia Procuratura Generală recepționa și analiza informația parvenită de la entitățile raportoare.

Însă datorită mai multor evenimente de ordin obiectiv, cum ar fi intrarea în vigoare a unor acte normative noi, apariția noilor entități raportoare, precum și urmare a unor ajustări la cele 40+9 recomandări FATF, a apărut oportunitatea creării unui cadru legislativ adecvat acestor exigențe.

Astfel, la 13.07.07 a fost ratificată Convenția Consiliului Europei privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitatea infracțională și finanțarea terorismului, iar la 26.07.07 a fost adoptată noua Lege nr.190-XVI cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, care la 07 aprilie 2011 a fost modificată și completată, fapt ce a permis definitivarea și ajustarea la standardele internaționale a sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

În conformitate cu prevederile art. 13¹ al Legii nr. 190-XVI din 26.07.07 (cu ultimele modificări) în Republica Moldova, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor (SPCSB) funcționează ca organ de specialitate, cu statut de subdiviziune independentă în cadrul Centrului Național Anticorupție (până la 01.10.2012 - Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției), care a fost instituită la 15 septembrie 2003 și a cărei funcții de bază constau în primirea, prelucrarea, analiza și diseminarea informațiilor primite de la instituțiile financiare bancare și non-bancare, inclusiv profesii de specialitate.

Subdiviziunea respectivă (SPCSB), în baza informațiilor primite, identifică scheme complexe și tipologii de spălare a banilor și finanțare a terorismului, care sunt remise organelor de drept, precum și altor instituții după competență.

Urmărirea penală a cauzelor de spălare a banilor și finanțare a terorismului este efectuată de către organul de urmărire penală a Procuraturii Anticorupție și Centrului Național Anticorupție.

Măsurile de prevenire, la fel reprezintă o componentă indispensabilă din atribuțiile SPCSB, care se pot regăsi în planurile anuale de acțiuni privind realizarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pentru anii 2013-2017.

În acest sens, Serviciul, pe parcursul anului 2013 a contribuit esențial, pe de o parte la sensibilizarea tuturor entităților raportoare privind fenomenul spălării banilor și finanțării terorismului, iar pe de altă parte a evoluat în edificarea și păstrarea unor relații eficiente de cooperare cu organele de drept.

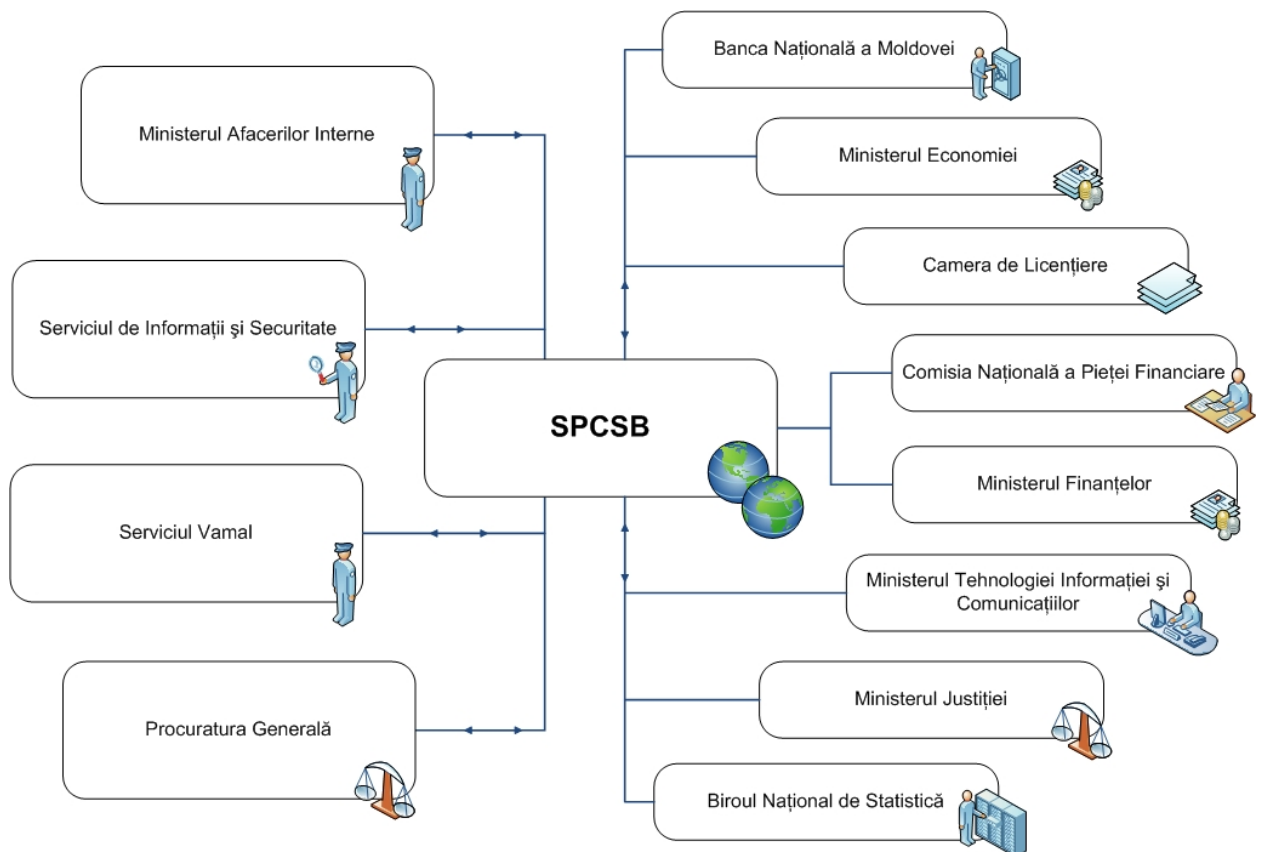
Au fost adoptate modificări și completări ale Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24.10.2008, care stabilesc un regim eficient de sancționare în conformitate cu standardele internaționale pentru neexecutarea prevederilor Legii nr. 190-XVI din 26.07.07.

De asemenea, au fost modificate următoarele ordine menite să implementeze prevederile Legii nr. 190-XVI din 26.07.07 (cu ultimele modificări):

- Ordinul nr. 96 din 22 iunie 2011 privind modificarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor din Anexa la Ordinului nr. 50 din 01 aprilie 2010 cu privire la aprobarea Regulamentelor subdiviziunilor C.C.C.E.C., a unităților structurale ale acestora și fișelor de post;
- Ordinul directorului C.C.C.E.C. nr. 40 din 18.03.2011 referitor la aprobarea Ghidului privind identificarea tranzacțiilor suspecte de finanțare a terorismului;
- Ordinul directorului C.C.C.E.C. nr. 107 din 05.08.2011 privind aprobarea modelelor tip a deciziilor de sistare a tranzacțiilor sau activităților suspecte în conformitate cu prevederile legii nr. 190-XVI din 26.07.07;
- Ordinul directorului C.C.C.E.C. nr. 114 din 22.08.2011 privind modificarea și completarea Ordinelor nr. 117 și 118 din 20.11.2007.

A fost adoptat Ordinul directorului CNA referitor la aprobarea instrucțiunii cu privire la procesarea, analiza, diseminarea și arhivarea informațiilor privind activitățile și tranzacțiile recepționate de la entitățile raportoare întru executarea prevederilor Legii 190-XVI din 26.07.2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Actualmente, structura sistemului autohton de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului poate fi prezentat în următoarea diagramă.

Acest sistem a fost constituit în baza standardelor internaționale în domeniu, și anume Recomandărilor FATF și Directivelor UE, care este bazat pe prevenire (identificarea clienților, beneficiarilor efectivi, interzicerea tranzacțiilor anonime, identificarea tranzacțiilor suspecte etc.) și combatere care presupune asigurarea unei urmări penale eficiente și cooperare între organele de drept.

Totodată, au fost fortificate capacitățile profesionale în cadrul SPCSB, iar cooperarea cu Consiliul Europei și Comisia Europeană a contribuit la instruirea permanentă a colaboratorilor.

Un aspect important în activitatea Serviciului revine activității de asigurare a unei colaborări externe eficiente.

Recomandările FATF sunt obligatorii pentru țările membre și observatori la această organizație. Deoarece, Republica Moldova este membră a Consiliului Europei, iar Consiliul Europei este observator FATF (prin intermediul Comitetului MONEYVAL) aceste standarde sunt obligatorii și pentru Republica Moldova.

Aceste recomandări evoluează începând cu 1990, ultima variantă în număr de 40 Recomandări fiind adoptată în anul 2012.

Totodată, luând considerare Acordul de asociere Republica Moldova-UE sunt obligatorii și Directivele relevante în domeniu (Directiva 2005/60/CE și directiva 2006/70/CE).

În acest context, Republica Moldova ca membru al Consiliului Europei este supusă evaluării permanente de către un comitet specializat al CE (Comitetul MONEYVAL) privind conformitatea sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului cu Recomandările FATF. În acest sens delegația Republicii Moldova, condusă de către reprezentantul Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor de trei ori pe an participă la ședințele

Comitetului MONEYVAL în Strasbourg unde prezintă progresele țării.

Ultimul Raport de evaluare adoptat de către Comitetul MONEYVAL la 04.12.2012 în privința Republicii Moldova (peste 300 file) care a demonstrat progresele sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, plasând Moldova în regim simplificat de monitorizare (procedură proprie majorității țărilor al Consiliului Europei.)

Suplimentar, la 27 mai 2008, datorită eforturilor depuse, Republica Moldova a devenit membru cu drepturi depline al Grupului Egmont, care pe de o parte oferă un schimb operativ de informații financiare, iar pe de altă parte reprezintă recunoașterea la nivel internațional a SPCSB drept Unitate de Informații Financiară conform standardelor internaționale.

Un alt subiect constituie exercițiul de Evaluare Națională a Riscurilor aferente spălării banilor și finanțării terorismului inițiat de Serviciu în octombrie curent.

Atât Directiva UE 2015/849 din 20 mai 2015, cât și Recomandările FATF actualmente se bazează pe evaluarea națională a riscurilor în domeniu, care este un exercițiu complex dar obligatoriu pentru fiecare stat dezvoltat.

La nivel internațional există doar 2 metodologii de evaluare a riscurilor elaborate de către Fondul Monetar Internațional și Banca Mondială. Serviciul a optat pentru metodologia Băncii Mondiale cu care au fost inițiate tratative începând cu anul 2013 privind oferirea asistenței tehnice în acest sens.

Urmare a procedurii de acceptare a Republicii Moldova ca beneficiar al acestui proiect, Serviciul a inițiat procesul la nivel național fiind adoptată Hotărârea de Guvern Nr. 697 din 09.10.15 și creat Grupul național de lucru în acest sens.

În perioada 16-18 noiembrie 2015, conform metodologiei menționate a fost deja efectuat un seminar cu participarea experților Băncii Mondiale și circa 60 de exponenți ai autorităților naționale implicate în proces.

Concluziile evaluării naționale a riscurilor sunt cruciale și urmează a fi utilizate la modificarea legislației despre care a fost menționat mai sus, deoarece argumentează amploarea măsurilor care sunt prevăzute de lege pentru una sau altă situație de risc.

Totodată, în baza rezultatelor obținute în cadrul exercițiului respectiv urmează a fi revizuită Strategia Națională de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, în baza riscurilor care vor fi identificate la nivel de sistem.

Strategia națională de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pentru anii 2013-2017

Politica Guvernamentală unitară în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului a fost promovată în Republica Moldova începând cu anul 2007, fiind exprimată prin conjugarea eforturilor tuturor autorităților competente în acest domeniu – acțiuni ce s-au regăsit în două documente strategice consecutive.

Abordarea strategică este o obligațiune care reflectă atât cerințele standardelor

internaționale în domeniu și anume Recomandarea 31 FATF, cât și necesitatea de a avea o politică unitară în acest sens.

Astfel, prima Strategie în domeniu a fost adoptată prin Hotărârea de Guvern nr. 632 la 05 iunie 2007 cu un plan de acțiuni pentru 3 ani, iar în 2009 a fost publicată Hotărârea de Guvern nr. 790 din 03.09.2010, care deja a stabilit prioritățile pentru perioada 2010-2012.

Acest exercițiu a constituit prima experiență în acest sens cu toate consecințele implicate. Cu toate acestea au fost rezultate, care au fost obținute sub auspiciul acestor politici, cum ar fi aderarea la Grupul Egmont, prezentarea progreselor în cadrul reuniunilor Comitetului MONEYVAL etc.

La 04 decembrie 2012 Republica Moldova a apărut cel de-al IV-lea Raport de evaluare în cadrul Plenarei Comitetului MONEYVAL.

Cu toate că Moldova a fost plasată în regim simplificat de monitorizare ceea ce presupune prezentarea raportului progres odată la 2 ani, experții MONEYVAL au identificat mai multe deficiențe și carențe care pot afecta sistemul autohton de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

În aceste circumstanțe, a fost luată decizia de a elabora o nouă Strategie în domeniu și un Plan de acțiuni, care ar remedia toate deficiențele și ar ajusta sistemul autohton la standardele internaționale în domeniu.

În perioada imediat următoare Serviciul a elaborat Strategia națională de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pentru anii 2013-2017 și Planul de acțiuni, care au fost adoptate de către Parlamentul Republicii Moldova prin Legea. Nr. 130 din 06 iunie 2013.

Scopul de bază al acestei Strategii pentru o perioadă de 5 ani este identificarea și reducerea vulnerabilității sectoarelor financiar-bancare și nebancale față de riscul spălării banilor și finanțării terorismului prin prisma respectării standardelor internaționale în domeniu.

Totodată, din punct de vedere tehnic au fost stabilite patru obiective strategice: *consolidarea sistemului de prevenire, optimizarea regimului de combatere, asigurarea cooperării naționale și internaționale, asigurarea transparenței și feedbackului privind măsurile de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.*

Pentru realizarea obiectivelor propuse au fost antrenate 13 autorități publice și instituții responsabile de realizarea Planului de acțiuni care a fost *separat în măsuri legislative, instituționale și măsurilor de implementare.*

La rândul lor, pentru fiecare acțiune este prevăzut termen de realizare, autoritatea responsabilă, indicatorii de monitorizare și rezultatul de implementare.

Fiecare acțiune implementă are ca scop realizarea unei sau mai multor recomandări FATF (standard internațional), iar realizarea acestora în opinia noastră urmează să creeze valoare adăugată sistemului autohton de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

Începând cu luna iulie 2013 a demarat procesul complex de realizare a acțiunilor din plan de către instituțiile responsabile.

Consolidarea sistemului de prevenire

Din punct de vedere instituțional a fost optimizată structura internă a Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor (SPCSB) prin delimitarea exactă a atribuțiilor funcționale conform necesităților existente și standardelor internaționale în domeniu. În acest sens, a fost aprobat prin Hotărârea Colegiului Centrului Național Anticorupție nr. 2 din 19 aprilie 2013 un nou Regulament de activitate al SPCSB, care a permis restructurarea responsabilităților interne prin divizarea muncii în Biroul analiză și procesarea datelor, Biroul Investigații financiare și Biroul relații internaționale și tehnologii informaționale.

De asemenea, întru eficientizarea procesului analitic, optimizarea utilizării resurselor administrative și umane a fost elaborată Instrucțiunea cu privire la procesarea, analiza, diseminarea și arhivarea informațiilor privind activitățile și tranzacțiile recepționate de la entitățile raportoare.

Celelalte autorități responsabile la nivel tehnic, au desemnat persoanele responsabile de realizarea Planului de acțiuni.

În scopul sporirii eficienței sistemului autohton de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, Serviciul a inițiat asistență internațională pentru organizarea și desfășurarea evaluării naționale a riscurilor în domeniu, fapt care va permite orientarea resurselor către sectoarele cu risc sporit.

Totodată, au fost elaborate mai multe proiecte de legi care au ca scop optimizarea sistemului autohton de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului conform standardelor internaționale.

Astfel, în scopul asigurării supravegherii adecvate a entităților raportoare a companiilor de leasing, Comisia Națională a Pieții Financiare a elaborat modificări și completări la Legea nr. 59-XVI din 28.04.2005 „Cu privire la leasing” și Legea nr. 192-XIV din 12.11.1998 „Privind Comisia Națională a Pieței Financiare”, prin care aceste atribuții au fost delegate către CNPF. De asemenea, în proiectul de Lege cu privire la organizațiile financiare nebankare au fost introduse prevederi privind cerințele față de activitatea de leasing financiar.

La fel, sistemul autohton de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului se extinde asupra societăților de plată și celor care emit moneda electronică, iar în acest sens Banca Națională a Moldovei a elaborat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, care a fost deja adoptat și prevede, inter alia, completarea Legii nr. 190-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului cu trei categorii noi de entități raportoare: societățile de plată, societățile emitente de monedă electronică și furnizorii de servicii poștale care prestează servicii de plată. Astfel că activitatea Î.S. „Poșta Moldovei” ce ține nemijlocit de transferurile de monedă electronică va fi supravegheată implicit de către BNM.

Întru conformarea cu recomandarea 17 FATF a fost elaborat proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului contravențional, fapt care permite stabilirea unui regim de sancționare a entităților raportoare, precum și instituția care aplică sancțiunile (SPCSB).

Datorită eforturilor depuse, Legea a fost deja adoptată de către Parlament la

05 decembrie anul 2013 și publicată la 07 februarie 2014 în Monitorul Oficial.

În cadrul măsurilor de prevenire, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor a informat Banca Națională a Moldovei și alte autorități de supraveghere despre tipologiile existente și necesitatea recomandărilor de remediere care urmează a fi emise pentru băncile comerciale; plafonul și termenii raportării tranzacțiilor în numerar; analiza activităților suspecte și raportarea ridicărilor de numerar de pe contul de card de către persoanele fizice etc.

Optimizarea regimului de combatere

De menționat că, standardele internaționale, Directivele europene impun noi cerințe referitor la măsurile și metodele de combatere a criminalității, și anume pedepsirea prin confiscare în privința urmării penale a infracțiunilor care generează venituri.

În acest context, este actuală pentru Republica Moldova aplicarea principiului „follow the money”, care va necesita eforturi și resurse suplimentare din partea Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

Acest proces deja a demarat odată ce la 25.02.2014 a intrat în vigoare Legea nr. 326 din 23.12.2013 privind completarea Codului Penal prin introducerea art. 106¹ care prevede “Confiscarea extinsă”, aplicată în cazul în care persoana este condamnată pentru comiterea infracțiunilor prevăzute în anexa Convenției de la Varșovia și dacă fapta a fost comisă din interes material.

În vederea aplicării art. 106¹ Cod Penal în mod eficient urmează a fi stabilit un consens cu reprezentanții autorităților implicate, conform competenței în activitatea de urmărire penală în cadrul cauzelor penale în care poate fi aplicată confiscarea extinsă, pentru a fi inițiate paralel investigații financiare care ar permite identificarea tuturor activelor deținute de către subiecții investigațiilor.

Mai mult ca atât, în cadrul investigațiilor financiare urmează a fi stabilite inclusiv activele deținute în alte jurisdicții, fapt ce ar permite asigurarea prejudiciului cauzat statului în urma comiterii infracțiunilor.

Asigurarea cooperării naționale și internaționale

Compartimentul de cooperare și asistență este unul crucial în combaterea infracțiunilor care au un element de extraneitate, în special datorită laturei transnaționale, care este permanent utilizată în schemele de legalizare a activelor provenite ilicit.

Astfel, atât timp cât infractorii utilizează alte jurisdicții pentru a deghiza sursa mijloacelor bănești, organele competente vor avea nevoie de un schimb informațional eficient și rapid.

În acest sens, la nivel internațional schimbul informațional este asigurat pe deplin cu serviciile similare din 151 de țări în cadrul Grupului Egmont.

Totodată, întru încurajarea schimbului informațional, Serviciul negociază și semnează în regim permanent acorduri de colaborare, fiind semante deja 44 de acorduri de acest fel.

În prezent, Serviciul a asigurat un cadru de cooperare eficientă cu mai multe state și jurisdicții, în dependență de interesele economice și financiare ale

businessului autohton.

Reieșind din specificul activității, Serviciul este implicat în numeroase angajamente față de diferite organizații internaționale, conducând mai multe delegații la diferite foruri și reuniuni cum ar fi Comitetul MONEYVAL, reuniunile CARIN, EGMONT, EAG, Europol etc., unde prezintă rapoarte progres pe țară.

Multiple sarcini apar în mod ad hoc reieșind din politica externă a statului.

Astfel, Serviciul a găzduit misiunea de evaluare a Comisiei Europene privind implementarea Planului de acțiuni Republica Moldova-UE în domeniul liberalizării regimului de vize.

Ulterior, reprezentatul Serviciului a fost inclus în grupul de lucru format de către Ministerul de Externe și Integrării Europene pentru prezentarea progreselor privind Acordul nominalizat, precum și elaborarea Planului național de acțiuni privind realizarea Acordului de Asociere.

Asigurarea transparenței este ultimul obiectiv, care de asemenea constituie parte componentă a Strategiei și este important atât din perspectiva sensibilizării populației despre pericolul spălării banilor, cât și din perspectiva obținerii încrederii în instituțiile statului.

În perioada dată Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor a elaborat pagina oficială web prin care a difuzat instituțiilor mass-media mai multe comunicate de presă cu privire la activitatea desfășurată.

De menționat că informația difuzată instituțiilor mass-media a provocat dezbateri publice în cadrul diferitor emisiuni televizate.

CAPITOLUL II

Organizarea activității Serviciului Prevenire și Combaterea Spălării Banilor

Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor funcționează ca organ de specialitate, cu statut de subdiviziune independentă în cadrul Centrului Național Anticorupție, specializat în prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

În conformitate cu Legea nr. 190-XVI din 26.07.07, Serviciului îi sunt atribuite următoarele funcții de bază:

- prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului prin primirea, analiza și transmiterea informațiilor cu privire la tranzacțiile suspecte;
- elaborarea și implementarea politicilor și strategiilor privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în Republica Moldova;
- coordonarea și asigurarea tendințelor de implementare a standardelor internaționale în domeniu.

Serviciul este independent în elaborarea programului de activitate și adoptă decizii de sine stătător în realizarea sarcinilor ce țin de competența sa.

Managementul este exercitat de către șeful Serviciului, numit și eliberat din funcție de către directorul Centrului.

Șeful Serviciului are un adjunct, numit și eliberat din funcție de către directorul Centrului, la propunerea șefului Serviciului.

Statele de personal ale Serviciului sunt formate din specialiști, numiți în funcție, ținându-se cont de capacitățile și aptitudinile candidatului în activitatea financiară, bancară, juridică și economică.

Personalul Serviciului este încadrat în conformitate cu prevederile Legii nr. 1104-XV din 06.06.2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție. Numirea și eliberarea din funcție a personalului Serviciului se efectuează de către directorul Centrului, la propunerea șefului Serviciului.

Asupra personalului Serviciului se extind drepturile, garanțiile și obligațiunile, interdicțiile și restricțiile, prevăzute de legislație pentru colaboratorii CNA, precum și de Legea nr. 190-XVI din 26.07.07 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Șeful Serviciului prezintă directorului Centrului, anual sau la solicitare, rapoarte privind activitatea Serviciului.

Rapoartele anuale, în care se conține analiza și evaluarea în ansamblu a informațiilor primite, precum și tendințele în domeniul spălării banilor și finanțării terorismului se aduc la cunoștința autorităților și instituțiilor abilitate cu dreptul supravegherii și controlului în acest domeniu.

Activitatea Serviciului este finanțată din contul mijloacelor bugetare alocate pentru activitatea Centrului Național Anticorupție.

Structura Serviciului

Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, ca subdiviziune operațional independentă în cadrul CNA este inclusă în cadrul organigramei generale.

Totodată, în vederea eficientizării lucrului, colaboratorii unor subdiviziuni sunt delegați cu atribuții de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

Statele de personal ale Serviciului sunt alcătuite din 16 angajați permanenți, dintre care: șeful Serviciului, șeful adjunct, 7 ofițeri superiori de investigație pe cazuri excepționale, 6 ofițeri superiori de investigație și 1 ofițer de investigație. Totodată, în caz de necesitate prin ordinul directorului CNA, colaboratori ai altor subdiviziuni sunt delegați cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. Toți colaboratorii dețin grade speciale.

Angajații posedă studii universitare juridice, financiare și/sau economice, experiență în domeniul financiar - bancar și non-bancar, dintre care dețin grad științific de magistru.

Personalul angajat în cadrul Serviciului nu poate ocupa un alt post și nu poate îndeplini funcții în cadrul entităților raportoare, în același timp fiind stabilite alte interdicții, precum:

- să exercite o altă funcție remunerată, cu excepția activității didactice, științifice sau de creație;
- să desfășoare personal sau prin intermediul unei terțe persoane activitate de întreprinzător;
- să fie membru al organului de conducere al unei întreprinderi sau să fie reprezentantul unui terț în Serviciu;
- să utilizeze în alte scopuri decât cele de serviciu mijloacele financiare, tehnico-materiale, informaționale și alte bunuri ale statului, precum și informația de serviciu etc.

În scopul ajustării cadrului normativ legal în domeniul „prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului” la standardele internaționale și stabilirea relațiilor în domeniul colaborării și schimbului de informații cu organele similare străine, SPCSB participă sistematic la ședințele de lucru organizate în acest sens.

Infrastructura IT, aplicații și programe

Infrastructura tehnică și soft-urile de care dispune Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor contribuie esențial la sporirea eficacității, calității și operativității lucrului efectuat.

Anul 2015 s-a caracterizat prin consolidarea capacităților analitice a Serviciului, dezvoltarea instrumentelor soft existente și perfectarea instrumentelor noi.

În perioada dată cu suportul experților IT a fost modernizat sistemul de analiză a informației primare (SPCSB MS „Bank Info”), care oferă posibilitatea de

pregătire a datelor pentru perfectarea răspunsurilor la interpelările recepționate.

The screenshot displays the 'TEST BANCII RM Monitoring system' interface. At the top, there are navigation tabs for 'Fisierul...', 'Statistica', and 'Cautare dupa... Sistemul?'. Below this, a search configuration panel is visible, including a 'Suma tranzactiei' section with a green bill icon, and a 'Selectarea deatelor legate cu' dropdown set to 'banc_info'. The search criteria include 'Pentru perioada de timp de la data de' set to '18.04.2012' and 'pina la' set to '20.04.2012'. There are several checkboxes for filters like 'Culegeti fragmentul', 'Cautare in "NUME"', and 'Cautare in IDNP/IDNO'. Below the search panel, there are tabs for 'RAPORTARE BANCARE', 'CONTURILE BLOCATE', 'STATISTICA', and 'SELECTARILE SPECIALE'. The main area contains a table with columns for 'FL03_1', 'FL31', 'FL00_6', 'FL12', 'FL13', 'FL15', 'FL51', 'FL52', 'FL03', 'FLO0_3', and 'FLO0_7'. The table lists various transactions with details such as dates, names, and amounts. At the bottom, there is an 'INFO' section showing 'User name: egorbulea', 'Domeniul: banc_info', 'Numarul inscrierilor selectate: 9869', and 'Destinatia: *'.

FL03_1	FL31	FL00_6	FL12	FL13	FL15	FL51	FL52	FL03	FLO0_3	FLO0_7
18.04.2012	ZAHARCU RUSLAN VASILE	DC	7000 643	2786	LUGANCIUC LILIA	(MEMO)	FTMDMD2X	S	643	
18.04.2012	GHERVAS MARIA VASILE	DC	8000 643	3104	BACIUS LIDIA	(MEMO)	FTMDMD2X	S	643	
18.04.2012	PANCIUHA S.M.	DC	27000 498	27000	PANCIUHA S.M.	(MEMO)	FTMDMD2X	S	MDA	
18.04.2012	JALBU S.M.	DC	2270 978	35202 94	JALBU S.M.	(MEMO)	FTMDMD2X	S	MDA	
18.04.2012	SIDAVI W.A.	DC	2150 978	32341 98	SIDAVI W.A.	(MEMO)	FTMDMD2X	S	MDA	
18.04.2012	JURAVLIOV C.S.	DC	40000 498	40000	JURAVLIOV C.S.	(MEMO)	FTMDMD2X	S	MDA	
18.04.2012	MUSTEATA L.G.	DC	50 840	588 78	Altivata/Christababace	(MEMO)	FTMDMD2X	S	CYP	
18.04.2012	MICROINVEST SRL	DC	2310 949	15672 28	RAMADA PLAZA ISTANBUL	(MEMO)	FTMDMD2X	S	TUR	
18.04.2012	MUSTEATA L.G.	DC	50 840	588 78	Altivata/Christababace	(MEMO)	FTMDMD2X	S	CYP	
18.04.2012	PSENICII A.V.	DC	500 840	5887 8	SAFECAP LTD-JSD	(MEMO)	FTMDMD2X	S	CYP	
18.04.2012	MAXIM A.M.	DC	102 38 840	1238 62	WAW/DEALEXTREME.COM	(MEMO)	FTMDMD2X	S	MUS	
18.04.2012	MICROINVEST SRL	DC	151 949	1024 45	REMZYIE YILDIRIMER	(MEMO)	FTMDMD2X	S	TUR	
18.04.2012	CHELUSANT N.N.	DC	78 5 840	924 38	PAYPAL "SASADOTCDML	(MEMO)	FTMDMD2X	S	HKG	
18.04.2012	BOLBOCEANU R.D.	DC	56 6 840	666 75	WAW/DEALEXTREME.COM	(MEMO)	FTMDMD2X	S	MUS	
18.04.2012	ZGARDAN C.T.	IC	10 3 840	121 29	PAYPAL "DEALEXTREME	(MEMO)	FTMDMD2X	S	HKG	
18.04.2012	MUNTEANU A.I.	DC	114 6 949	757 1	HEDEF TEKSTIL GYIM	(MEMO)	FTMDMD2X	S	TUR	
18.04.2012	ANDRIUTA A.P.	DC	163 784	533 08	DUBAI CREEK GOLF & YATCH	(MEMO)	FTMDMD2X	S	ARE	
18.04.2012	MICROINVEST SRL	DC	345 5 949	2344 02	KITCHENETTE ORTAKOY	(MEMO)	FTMDMD2X	S	TUR	
18.04.2012	GODIN A.A.	DC	11 949	76 14	BURGER KING-HAVAAALANI	(MEMO)	FTMDMD2X	S	TUR	
18.04.2012	GODIN A.A.	DC	6 25 949	43 11	BURGER KING-HAVAAALANI	(MEMO)	FTMDMD2X	S	TUR	
18.04.2012	GODIN A.A.	DC	9 56 949	66 22	A.T.U TURIZM/MAIN DUTY	(MEMO)	FTMDMD2X	S	TUR	

În vederea optimizării procesului analitic a fost modernizat serverul central al bazelor de date ale Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în care se stochează informația privind sumele calculate, achitate și restante la plățile la buget de către casele de schimb valutar din țară.

De asemenea a fost elaborat un mecanism pentru accesarea datelor din partea ofițerilor responsabili de analiza financiară.

Pe parcursul anului 2015 a fost utilizat sistemul controlului detaliat asupra accesului la datele cu caracter personal, secretul bancar, alte datele confidențiale sau secrete.

Informația financiară deținută de către Serviciu este protejată în conformitate cu cerințele standardelor internaționale (Recomandarea 26 FATF) și prevederile Legii nr. 190-XVI din 26.0.70.07, iar accesul este strict limitat.

Form1

SPCSB MS incorporated SERVER 5

Toate Perioada de la data de 20.04.2012 pina la 21.04.2012

id	destination	uname_centru_lan	d_request	d_raspuns	REC	sql_request
16012	*	...	20.04.2012 14:15:43	20.04.2012 14:15:43	9869	Select * from ... where ...
16011	*	...	20.04.2012 14:08:37	20.04.2012 14:08:37	171	Select * from ... where ...
16010	*	...	20.04.2012 11:49:57	20.04.2012 11:49:57	18704	Select * from ... where ...
16009	*	...	20.04.2012 11:42:49	20.04.2012 11:42:49	1533	Select * from ... where ...
16008	*	...	20.04.2012 11:39:01	20.04.2012 11:39:01	79	Select * from ... where ...
16007	*	...	20.04.2012 11:38:48	20.04.2012 11:38:48	6	Select * from ... where ...
16006	*	...	20.04.2012 11:29:35	20.04.2012 11:29:35	23	Select * from ... where ...
16005	*	...	20.04.2012 11:27:55	20.04.2012 11:27:55	177	Select * from ... where ...
16004	*	...	20.04.2012 11:27:01	20.04.2012 11:27:01	0	Select * from ... where ...
16003	*	...	20.04.2012 11:26:06	20.04.2012 11:26:06	0	Select * from ... where ...
16002	*	...	20.04.2012 11:22:21	20.04.2012 11:22:21	28	Select * from ... where ...
16001	*	...	20.04.2012 11:19:31	20.04.2012 11:19:31	253	Select * from ... where ...
16000	*	...	20.04.2012 11:06:55	20.04.2012 11:06:55	25	Select * from ... where ...
15999	*	...	20.04.2012 11:05:50	20.04.2012 11:05:50	47	Select * from ... where ...
15998	*	...	20.04.2012 11:05:36	20.04.2012 11:05:36	0	Select * from ... where ...
15997	*	...	20.04.2012 11:05:18	20.04.2012 11:05:18	326	Select * from ... where ...
15996	*	...	20.04.2012 10:59:31	20.04.2012 10:59:31	9	Select * from ... where ...
15995	*	...	20.04.2012 10:59:05	20.04.2012 10:59:05	0	Select * from ... where ...
15994	*	...	20.04.2012 10:58:21	20.04.2012 10:58:21	0	Select * from ... where ...
15993	*	...	20.04.2012 10:58:04	20.04.2012 10:58:04	0	Select * from ... where ...
15992	*	...	20.04.2012 10:53:24	20.04.2012 10:53:24	4	Select * from ... where ...
15991	*	...	20.04.2012 10:30:44	20.04.2012 10:30:44	162	Select * from ... where ...

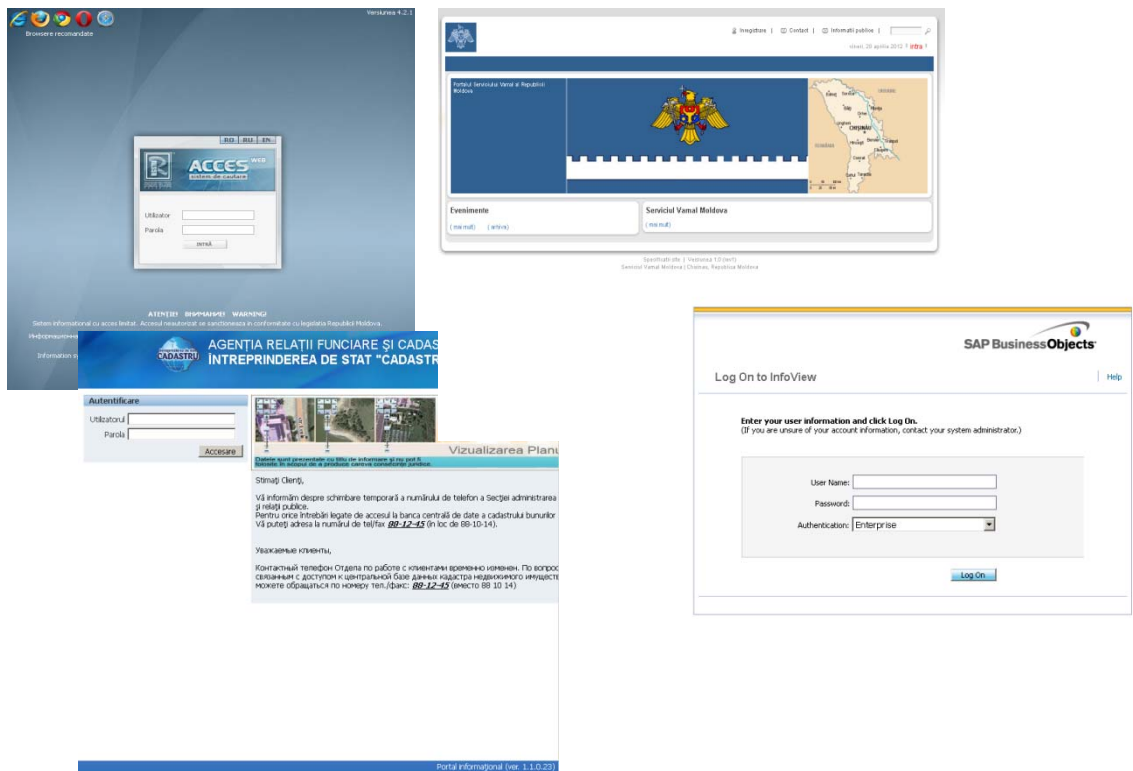
Select * from ... where ...

Version 2011.1

Actualmente, Serviciul dispune de acces direct la toate sistemele informaționale ale țării, dintre care majoritatea sunt conectate on-line.

Astfel, Serviciul este autorizat să acceseze următoarele baze de date:

1. Baze de date interne:
  - „Arhiva cursurilor valutare”;
  - „Evidența firmelor delicvente”;
  - „Evidența infracțiunilor depistate”;
  - „Evidența și analiza operațiunilor bancare suspecte, limitate și numerar”;
  - „Evidența facturilor fiscale, bilanțuri contabile (interfață adaptată pentru SPCSB)” etc.
2. Baze de date externe:
  - „Datele personale ale cetățenilor privind relațiile de rudenie”;
  - „Datele privind actele de identitate”;
  - „Datele privind mijloacele de transport înregistrate”;
  - „Datele privind traversarea frontierei de stat”;
  - „Datele cu privire la agenții economici rezidenți și nerezidenți înregistrați în țară”;
  - „Datele cu privire la persoanele străine”;
  - „Date despre bunurile imobile”;
  - „Date despre activitatea economico-financiară a agenților economici”;
  - „Datele privind declarațiile vamale”;
  - „Datele despre persoanele în căutare, autovehicule furate, antecedente penale” etc.

Sistemul informațional al Serviciului a fost revizuit și modificat în scopul ridicării nivelului de securitate informațională, iar sistemul de control a fost adaptat la cerințele actuale de asigurare a controlului accesării la datele cu caracter personal.

De asemenea, în perioada de referință, pentru asigurarea implementării practice a noilor aplicații, au fost organizate instruirii pentru colaboratorii SPCSB, iar bazele de date interne existente au fost ajustate la soft-urile nominalizate.

Totodată, Sistemul informațional a Serviciului este echipat cu utilajul necesar pentru elaborarea prezentărilor și rapoartelor de activitate.

CAPITOLUL III

Rezultate și performanțe

Primirea, analiza și diseminarea informațiilor

În conformitate cu prevederile art. 8 alin. 1) din Legea nr. 190-XVI din 26.07.07, entitățile raportoare sunt obligate să informeze imediat Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor despre orice activitate sau tranzacție suspectă, în curs de pregătire, de realizare sau deja realizată.

Datele privind tranzacția suspectă sunt reflectate într-un formular special, care se remite și este recepționat nemijlocit de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în cel mult 24 de ore.

Pentru aplicarea corectă a cerințelor de identificare a clientului, cât și a raportării, este necesară o cunoaștere mai aprofundată a activității economice desfășurate de client, dar și a motivației cu care acesta se prezintă în fata entităților raportoare. Într-o economie cu principii de guvernare stabile, orice persoană fizică sau juridică deține libertatea de a apela la oricare dintre serviciile oferite de instituțiile financiare sau non-financiare din țară sau străinătate. Este clar că la începerea relației de afaceri dintre instituție și client, instituția trebuie să identifice clientul și beneficiarul efectiv, iar pe parcurs, urmează să monitorizeze tranzacțiile desfășurate sub o abordare bazată pe risc.

Este imperativ de menționat că atunci când aplicarea cerințelor de identificare a clientului eșuează, instituția nu va mai începe/continua relația de afaceri cu acel client-candidat/client existent, respectiv nu va mai desfășura tranzacțiile ordonate de client, va înceta imediat orice relație cu clientul și va raporta de îndată suspiciunea către Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, prin întocmirea raportului de tranzacții suspecte de spălare a banilor și de finanțare a terorismului și transmiterea formularului special.

Personalul instituției financiare sau non-financiare, care păstrează relația de afaceri cu clientul și vine în contact cu acesta (funcționarul bancar, casierul, administratorul de cont etc.) este obligat să analizeze atât genul activității și comportamentul clientului, profilul acestuia, cât și tipologia tranzacției.

În momentul în care entitatea raportoare cunoaște sau suspectează că o relație de afaceri propusă sau o tranzacție este implicată în activități de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, atunci aceasta este obligată să verifice identitatea clientului, fără excepții.

Datele de identificare ale persoanei fizice implică o serie de aspecte legate de data și locul nașterii, documentele de identitate prezentate (buletin, pașaport etc.). Alte aspecte sunt de natură faptică, care se acumulează în timp, de exemplu, viața familială, domiciliul, reședința, locul de muncă, contactele cu diferiți oameni de afaceri, inclusiv și aspectul fizic. Este important faptul că identitatea unei persoane juridice cuprinde o serie de aspecte combinate, de exemplu: data înființării, cea a înmatriculării, asociați/ acționari/ administratori, reprezentanți, obiectul de activitate principal și cel secundar. Acești factori pot fi, de asemenea, într-o continuă schimbare.

Un moment extrem de important este prezentarea documentelor de identitate

atunci când are loc deschiderea unei relații de afaceri cu un “potențial client”, deoarece acestea pot fi falsificate cu o înaltă precizie, astfel încât eroarea conținută se poate distinge cu greutate.

Dacă există suspiciuni în legătură cu orice document oferit, entitățile raportoare (eventual banca) trebuie să ia măsuri adecvate practice disponibile astfel încât să se verifice dacă documentul a fost raportat ca fiind furat sau pierdut. În cazurile în care o persoană fizică sau juridică este împuternicitul care acționează pentru sau în numele beneficiarului efectiv, entitatea trebuie să ia măsuri adecvate pentru verificarea identității și naturii persoanelor sau organizațiilor în favoarea cărora este deschis contul sau pentru care tranzacția este efectuată.

Termenul “tranzacție” reprezintă operațiunea încheiată sau ce urmează a fi încheiată între un client și o instituție, în conformitate cu tipul de servicii oferite de acea instituție.

Această definiție indică toate activitățile desfășurate de un client cu o entitate raportoare.

Tranzacțiile suspecte au câteva caracteristici, majoritatea incluzând inițial tranzacția care pleacă de la caracterul obișnuit al activității unui client. Orice tranzacție neobișnuită, fără justificare economică, comercială, legală, devine suspectă indiferent de suma de bani implicată.

Totuși, este important de menționat faptul că o tranzacție complexă, care implică sume mari de bani, a căror proveniență, origine, sursă nu poate fi justificată, indică imediat, în cele mai multe cazuri, că acea tranzacție este suspectă, ieșită din comun.

De asemenea, odată ce există o certitudine cu privire la identitatea clientului și a beneficiarului efectiv, este important să se facă legătura între aceștia și tranzacțiile efectuate.

În acest sens, este obligatoriu ca entitățile să își sporească atenția asupra oricărei activități pe care entitatea o consideră, prin natura sa, a avea legătură cu spălarea banilor sau finanțarea terorismului, în special, asupra tranzacțiilor complexe și neobișnuit de mari și asupra tuturor modelelor neobișnuite de tranzacții care nu au o justificare economică sau o motivație legală.

Entitățile raportoare stabilesc limitele de risc admise pentru monitorizarea continuă a serviciilor furnizate către clienți și entitate.

Astfel, entitatea raportoare permanent fac conexiunea între tranzacții și activitatea economică a clientului, categoria de risc în care se încadrează acesta, sursa fondurilor și datele, informațiile, documentele actualizate despre tranzacțiile desfășurate.

Datorită multitudinii de tipuri de tranzacții, complexității acestora, nivelului de cunoaștere a clientului, pe de o parte, și datorită nivelului de performanță a sistemelor informatice din cadrul unei entități raportoare, accesului la diferite baze de date și pregătirii personalului entității respective, pe de altă parte, detectarea acestor suspiciuni este dificilă și depinde de personalul entității respective.

Entitățile raportoare au rolul primordial de detectare a elementului de “suspiciune”, în calitatea lor de principali furnizori de informații și de puncte de contact cu diversitatea de clienți. Această suspiciune este raportată Serviciul

Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și, în nici un caz, nu este tratată ca un mijloc de probă în justiție.

În scopul orientării entităților raportoare asupra criteriilor și indiciilor prin care să se detecteze tranzacțiile suspecte, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor a elaborat, Ghidul activităților sau tranzacțiilor suspecte, care cuprinde exemple de tipologii privind activități/comportamente, conținând elemente de suspiciune ce pot fi identificate în cadrul fiecărui sector cu obligații de raportare.

Ghidul este elaborat în conformitate cu standardele internaționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, prevederile Legii nr.190-XVI din 26.07.07, în scopul stabilirii criteriilor și indiciilor posibilelor activități sau tranzacții suspecte de spălare a banilor și finanțare a terorismului.

Totodată, tranzacțiile suspecte de finanțarea terorismului sunt stabilite și în baza listelor persoanelor și entităților implicate în activități teroriste, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova de către Serviciul de Informații și Securitate (pot fi ușor accesate pe situl www.sis.md).

Suplimentar, în conformitate cu prevederile art. 8 alin. (3) din Legea nr.190-XVI din 26.07.07, tranzacțiile realizate sau în proces de realizare printr-o operațiune cu o valoare ce depășește 500 de mii de lei (tranzacții limitate), în decursul a 30 de zile calendaristice, în valoarea menționată, sunt reflectate în formularul special, care se remite Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor cel târziu la data de 15 a lunii imediat următoare lunii de gestiune și conform prevederilor art. 8 alin. (2) din Legea nr.190-XVI din 26.07.07, activitățile sau tranzacțiile realizate în numerar, printr-o operațiune cu o valoare de cel puțin 100 de mii de lei (sau echivalentul acesteia), ori prin mai multe operațiuni în numerar care par a avea o legătură între ele, sunt indicate într-un formular special, ce se remite Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în decurs de 10 zile lucrătoare.

Formularele speciale aferente fiecărui tip de entitate raportoare au fost elaborate de Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și aprobate de Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției prin Ordinul nr. 117 din 20.11.2007 privind raportarea activităților sau tranzacțiilor care cad sub incidența Legii cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Formularul special se completează pentru fiecare activitate sau tranzacție suspectă de spălare a banilor sau finanțare a terorismului, care întrunește unul din indicii calificativi conform art.6 al Legii nr.190-XVI din 26.07.07 și care se poate regăsi în Ghidul activităților sau tranzacțiilor suspecte, precum și în cazul tranzacțiilor limitate și cu numerar.

Formularele speciale se remit Serviciului sub forma documentului electronic, reglementat de Legea nr.264-XV din 15.07.2004 cu privire la documentul electronic și semnătura digitală, utilizând descrierea pozițiilor în format electronic, prin intermediul poștei electronice sau pe suport magnetic, în ambele cazuri cu elementele semnăturii digitale sau altă modalitate de identificare.

Recepționarea informației transmise în acest mod va fi confirmată imediat de către Serviciu, în formă electronică.

În cazul imposibilității expedierii formularelor prin poșta electronică, este utilizată transmiterea acestora pe suport de hârtie sau pe suport magnetic, în plic sigilat, confirmate prin semnătura persoanei responsabile de prezentarea informației cu aplicarea amprenteii ștampilei entității raportoare.

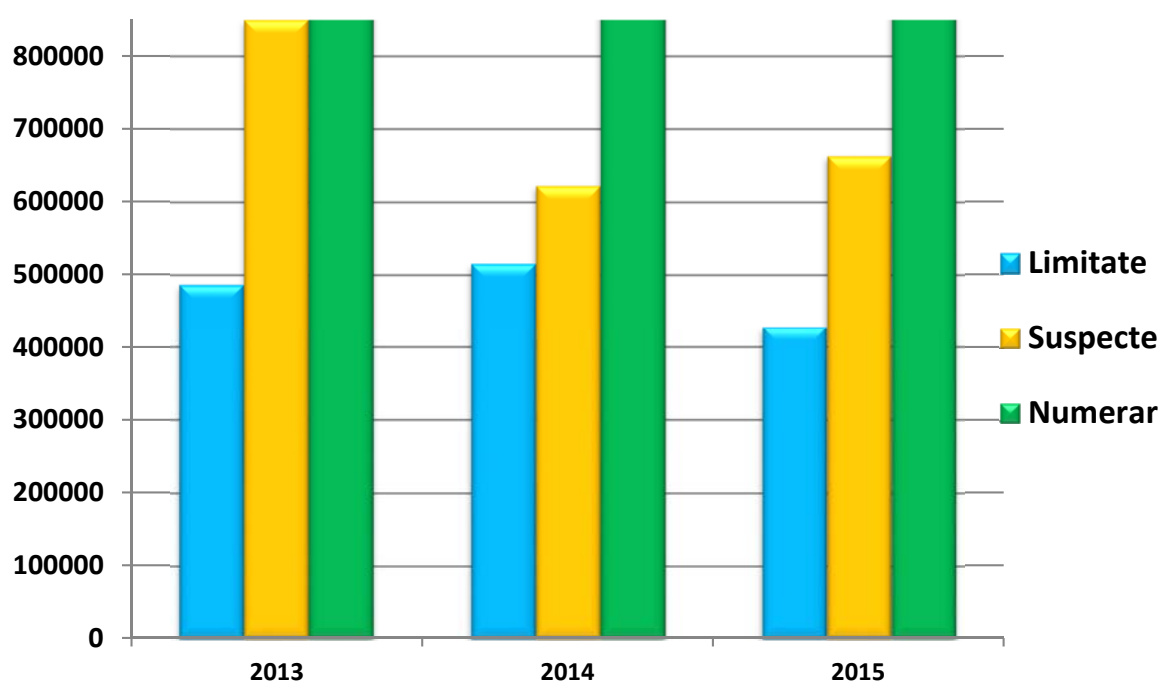
Întrucât informația privind operațiunile financiare includ date ale persoanelor fizice/juridice confidentiale, acestea vor fi păstrate în baza de date protejată în cadrul Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor aflată în sediul Centrului Național Anticorupție.

În perioada de raportare în adresa Serviciului au parvenit în total de la entitățile raportoare 2 732 680 de formulare. Este de menționat că ponderea semnificativă în procesul de transmitere a formularelor în adresa Serviciului este deținută de sectorul bancar, exprimat prin 14 instituții bancare, ceea ce constituie 99,38% din volumul total formularelor recepționate.

A. În această perioadă instituțiile bancare au raportat în adresa Serviciului 2 715 919 de formulare, dintre care conform tipului tranzacțiilor au fost înregistrate 427 694 de tranzacții limitate, 1 625 407 de tranzacții în numerar și 662 818 de tranzacții suspecte.

Dacă numărul tranzacțiilor în numerar și suspecte au înregistrat o creștere în comparație cu aceeași perioadă a anului 2014, atunci tranzacțiile limitate s-au diminuat, ca principală cauză fiind instabilitatea de pe piața financiar-bancară.

Tranzacții raportate către Serviciu

B. Referitor la sectorul financiar nebancar se atestă o varietate de entități raportoare care au raportat în adresa Serviciului 16 761 de formulare, dintre care conform criteriului operațiunilor au fost înregistrate 8212 de tranzacții limitate, 8366

de tranzacții în numerar și 183 de tranzacții suspecte.

În urma analizei fiecărei entități raportoare din cadrul sectorului financiar nebancar se constată.

Comaniile de asigurări au raportat 746 de formulare privind tranzacțiile realizate, dintre care 74 în numerar, 490 – limitate și 182 – suspecte.

Asociațiile de economii și împrumut au raportat 511 formulare privind tranzacțiile în numerar.

Organizațiile de micro-finanțare au raportat 772 formulare privind tranzacțiile efectuate, dintre care 143 – limitate și 579 – în numerar.

Participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare au raportat 133 formulare privind tranzacțiile efectuate, dintre care 110 – limitate, 22 – numerar și 1 – suspectă.

Notarii publici au raportat 10527 formulare privind tranzacțiile efectuate, dintre care 3525 au fost limitate și 7002 – în numerar.

Comaniile de leasing au raportat 399 formulare privind tranzacțiile efectuate, dintre care 271 – limitate și 128 – numerar.

Î.S. „Cadastru” a raportat 3673 formulare privind tranzacțiile înregistrate.

Urmare a analizei formularelor recepționate de la instituțiile din cadrul sectorului financiar-bancar, nebancar și liberi profesioniști, în anul 2015 au fost înregistrate 236 rapoarte analitice detaliate, iar 395 de cazuri au fost plasate sub regim de monitorizare. Rapoartele analitice înregistrate au avut la bază 179 tranzacții suspecte, 32 tranzacții limitate și 25 tranzacții în numerar.

Pe parcursul anul 2015 după subiectul investigației pe fiecare tip de tranzacție menționate distingem că din 179 tranzacții suspecte, subiecți au fost 26 – persoane fizice autohtone, 19 – persoane fizice nerezidente, 96 – persoane juridice autohtone și 38 persoane juridice nerezidente.

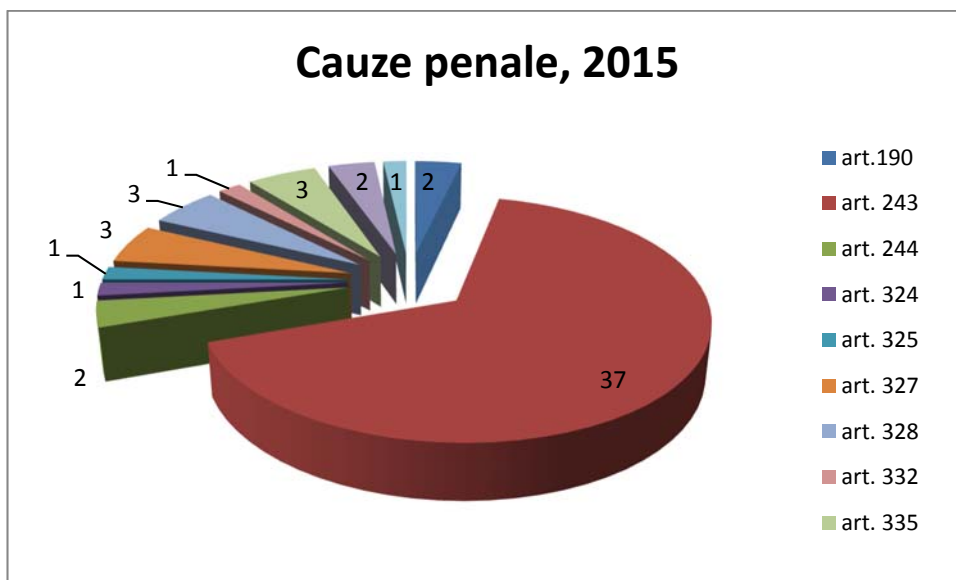
Totodată, din 25 tranzacții în numerar subiecți au fost 7 – persoane fizice autohtone, 18 – persoane juridice autohtone. Din 32 tranzacții limitate subiecți au fost 1 – persoană fizică autohtonă, 23 – persoane juridice autohtone și 8 persoane juridice nerezidente.

Urmare a acumulării și examinării informațiilor în baza rapoartelor analitice, precum și măsurilor speciale de investigație, au fost diseminate în adresa Procuraturii Anticorupție 35 materiale, în adresa DGUP a CNA – 58 de materiale, în adresa Inspectoratului Fiscal Principal de Stat - 25 materiale, Comisiei Naționale de Integritate – 5 materiale, Banca Națională a Moldovei – 3 materiale, Comisia Națională a Pieței Financiare – 11 materiale, iar în adresa Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului de Informații și Securitate – câte 2 materiale.

Activitatea de combatere a spălării banilor. Tipologii identificate

În baza materialelor diseminate de către Serviciu organelor de urmărire penală, pentru anul 2015 au fost inițiate 56 de cauze penale privind săvârșirea mai multor infracțiuni, inclusiv 37 în privința infracțiunii de spălare a banilor.

Astfel, se constată dinamica pozitivă în comparație cu anul trecut, când în baza materialelor Serviciului au fost inițiate 44 de cauze penale privind săvârșirea mai multor infracțiuni, inclusiv 35 în privința infracțiunii de spălare a banilor.

În cadrul măsurilor de conformitate inițiate și feedback, de către colaboratorii Serviciului au fost întocmite 81 decizii cu privire la aplicarea sancțiunii privind contravențiile identificate pentru nerespectarea legislației în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului de către o companie de asigurări, 4 companii de micro-finanțare, 5 brokeri de asigurări și un notar public, fiind aplicate amenzi în sumă de 563 mii lei, dintre care a fost achitată suma de 281,5 mii lei.

În cadrul măsurilor asiguratorii, pentru anul 2015 Serviciul a emis 126 decizii de sistare a operațiunilor suspecte în conturi, fiind sistate mijloace bănești în sumă de 2,59 mln lei, 3,26 mln USD, 4,06 mln EUR și 300 mii RON. Totodată, de către Serviciu a fost emisă o decizie de sistare a efectuării modificărilor în datele din „Registrul de Stat al bunurilor imobile”, a unui imobil în valoare de 22,2 mln lei.

Ulterior, în cadrul urmăririi penale pornite, organele de urmărire penală în calitate de măsuri asiguratorii au aplicat sechestrul pe mijloace bănești aflate în mai multe conturi bancare, pe terenuri, construcții și pe mijloace de transport în valoare totală de 278,09 mln MDL, 1,53 mln EUR și 320778 USD.

De asemenea, în cadrul cauzelor penale inițiate în baza materialelor SPCSB au fost efectuate 91 percheziții, au fost recunoscute în calitate de bănuți – 42 persoane, fiind reținute – 22 persoane.

Pe parcursul anului 2015 au fost deferite justiției 7 cauze penale, în cadrul 1 cauză a fost pronunțată sentința de condamnare în privința la 1 persoană fizică și 2

persoane juridice.

De menționat că Serviciul Fiscal preventiv a încasat la buget deja suma de 3,7 mln lei în baza informațiilor primite de la Serviciu.

În scopul fortificării acțiunilor comune de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, Serviciul la începutul anului curent a remis 14 rapoarte cu privire la rezultatul examinării tranzacțiilor suspecte recepționate pe parcursul anului 2014.

Tipologii

SPCSB participă la investigarea mai multor scheme de spălare a banilor la nivel internațional, rezultatele înregistrate au fost obținute datorită colaborării eficiente și contribuției serviciilor și instituțiilor specializate similare din străinătate, fiind identificate mai multe tipologii cu implicarea sistemului financiar-bancar al Republicii Moldova, după cum urmează:

1. Actualmente, SPCSB oferă suport informațional pe cauza penală nr. 2014978151, pornită conform indicilor de infracțiune prevăzută de art. 335 Cod penal a Republicii Moldova (abuz în serviciu) comis de către factorii de decizie a Băncii de Economii S.A.

Astfel, au fost expediate informații cu privire la creditele ilegale acordate pe perioada 2013 – 2014 de către Banca de Economii S.A. societăților delictive și interpușe în sumă de cca 13 miliarde lei.

Totodată, s-au identificat companiile off-shore în adresa cărora au fost expediate mijloacele creditare, urmare cooperării cu serviciile similare din Letonia, Marea Britanie, România, Estonia și Federația Rusă fiind identificați gestionarii conturilor acestor companii, cât și destinația ulterioară a mijloacelor bănești.

La fel SPCSB, a oferit suport operativ în identificarea bunurilor ce aparțin învinușilor, necesar a fi sechestrate, la moment suma totală a bunurilor sechestrate fiind de cca 75 mln lei.

În cadrul investigațiilor efectuate în cooperare cu serviciile similare au fost identificate și alte infracțiuni, inclusiv de corupere în care sunt implicați înalți demnitari de stat, care la moment sunt investigate.

2. Serviciul a documentat o schemă complexă de utilizare a mijloacelor creditare ale Băncii de Economii S.A. în sumă de 52 182 266 lei acordate la 2 societăți autohtone.

Ulterior de către Banca de Economii S.A. a fost acordat un credit în sumă de 2 793 229 EUR unei societăți delictive și ulterior în baza unor tranzacții fictive de plată pentru materiale de construcție, mijloacele creditare fiind transferate prin intermediul companiilor off-shore către societățile autohtone care au beneficiat de creditul inițial pentru a rambursa creditele primite, aducând prejudiciu băncii în proporții deosebit de mari.

În vederea documentării acțiunilor prin intermediul schemei respective a fost realizat schimb de informații cu reprezentării FIU Letonia, prin rețeaua securizată

EGMONT fiind efectuate 7 schimburi de informații cu privire la destinația ulterioară a mijloacelor bănești provenite urmare creditelor acordate de către Banca de Economii S.A., a fost stabilit întreg traseul financiar, cât și identificate persoanele beneficiare a companiilor off-shore și IP adreselor de pe care au fost gestionate conturile bancare.

Cauza penală inițiată pe acest fapt a fost expediată în instanța de judecată, la moment beneficiarul schemei fiind condamnat la 5 ani de închisoare cu executare, totodată fiind confiscate bunuri în valoare de 52 182 266 lei.

3. Serviciul a deconspirat activitatea unui grup criminal internațional, specializat în legalizarea mijloacelor bănești obținute prin escrocherie de la agenți economici din Lituania, Republica Franceză, Republica Cehia, Ungaria ș.a.

Astfel, mai multe companii din Uniunea Europeană au fost prejudiciate urmare a unui nou tip de fraudă numit „*social engineering*”, bazat pe obținerea prin manipulare psihologică a informațiilor confidentiale din cadrul unor companii internaționale.

Grupul criminal este compus din cetățeni ai Israelului, Federației Ruse, Lituaniei, Republicii Moldova.

La moment pe conturile societăților implicate sunt sechestrate în jur de 1,3 mln euro, parveniți urmare a fraudării mai multor companii străine.

În vederea documentării activității grupului criminal a fost realizat schimb de informații cu reprezentatii FBI din cadrul Ambasadei SUA, Interpol, Europol prin intermediul Centrului de Cooperare Polițienească al MAI, precum și Serviciile similare (UIF) din Ungaria, Cehia, Lituania, Letonia (la prima etapă), ulterior fiind informate despre tipologie toate UIF Europene, Israel și spațiul post-sovietic.

Pe cazul dat a fost inițiată urmărirea penală, iar mijloacele bănești aflate pe conturile bancare ale societăților implicate au fost sechestrate.

4. Serviciul documentează schema internațională de sustragere a mijloacelor bănești prin intermediul unor magazine electronice fictive dezvoltate sub forma paginilor web cu accesarea cardurilor bancare ale cetățenilor străini și legalizarea mijloacele bănești fraudate prin intermediul conturilor bancare ale societăților din Republicii Moldova.

Ulterior, în scopul finalizării procesului de legalizare, mijloacele bănești erau transferate prin sistemul de efectuare a plăților de la distanță diferitor companii străine cu conturi în Cehia, Malta, Letonia.

Urmare a măsurilor asiguratorii întreprinse de către colaboratorii Serviciului, a fost aplicat sechestrul asupra mijloacelor bănești în sumă totală de 650 mii dolari SUA pe conturile bancare ale acestor societăți.

În procesul de investigație a fost solicitat suportul FBI, reprezentanților Visa și MasterCard, precum și a serviciilor similare din SUA, Cehia, Malta, Letonia.

În rezultatul măsurilor întreprinse a fost prevenită utilizarea sistemului financiar-bancar al R. Moldova în vederea legalizării mijloacelor bănești fraudate de la cetățenii străini, cu ulterioara distribuire în adresa mai multor state Europene.

5. Reprezentanții Serviciului urmare a monitorizării conturilor bancare ale unui cetățean al Italiei a stabilit că acesta dispune de sume în valută străină în una din instituțiile bancare autohtone, iar provenința nu este stabilită.

Ca urmare a investițiilor financiare inițiate s-a stabilit că persoana dată este urmărită penal de către Direcția Antimafia din Italia și condamnată pentru trafic de droguri, arme și crimă organizată.

Ca urmare a colaborării cu Direcția Antimafia din Italia a fost pornită urmărirea penală pe faptul comiterii infracțiunii de spălare a banilor, iar conturile bancare în care se aflau 2 mln euro au fost sechestrate.

6. În rezultatul măsurilor întreprinse de către SPCSB a fost identificată o schemă de manipulare a meciurilor de fotbal, cu scopul obținerii profitului din pariurile efectuate pe meciurile trucate și legalizarea mijloacelor bănești obținute ilicit.

În perioada august 2014 – martie 2015, 2 persoane originare din Singapore au influențat asupra jucătorilor unui club de fotbal din Moldova pentru a manipula meciurile de fotbal jucate de către acest club.

Prin utilizarea companiei singaporeze (avînd la bază plata pentru servicii de consultare), precum și sistemelor de plăți rapide, figuranții recepționau mijloacele bănești de la organizatorii grupării criminale transnaționale aflați în Ungaria și Malaezia, ulterior mijloacele bănești fiind utilizate la remunerarea jucătorilor clubului de fotbal.

În cadrul investigațiilor a fost efectuat schimbul de informații cu serviciul similar din Singapore, totodată în baza informației prezentate de către Serviciu, EUROPOL a creat în cadrul Direcției Sport Corruption EUROPOL un grup de lucru cu participarea Serviciului, în care 14 state membre UE au inițiat investigații similare interne în baza informațiilor acumulate de către Serviciu.

7. În urma investigațiilor financiare efectuate de SPCSB, s-a stabilit că pe teritoriul Republicii Moldova activează un grup de persoane străine, care au intenții infracționale de a utiliza sistemul bancar al Republicii Moldova cu scopul tranzitării mijloacelor bănești cu proveniență ilicită și sustragerii mijloacelor de pe conturile corespondente ale băncilor din anumite țări, sumele vehiculate cifrîndu-se la sute de milioane EUR.

În cadrul grupului au fost identificați 3 cetățeni francezi, 2 cetățeni mexicani, 1 dominican, 1 cetățean al SUA, 1 cet. din Congo și 1 cet. din Gabon.

În același timp s-a stabilit, că membrii grupului au planificat și efectuarea unui șir de operațiuni bancare frauduloase și prin intermediul unei bănci comerciale din Republica Moldova, iar cu acest scop aceștia au deschis un șir de conturi bancare în numele mai multor societăți gestionate de aceștia.

În cadrul investigațiilor au fost stabilite relații de cooperare cu serviciile competente ale SUA, Franței și Germaniei în realizarea schimbului informațional despre activitățile grupului în R. Moldova.

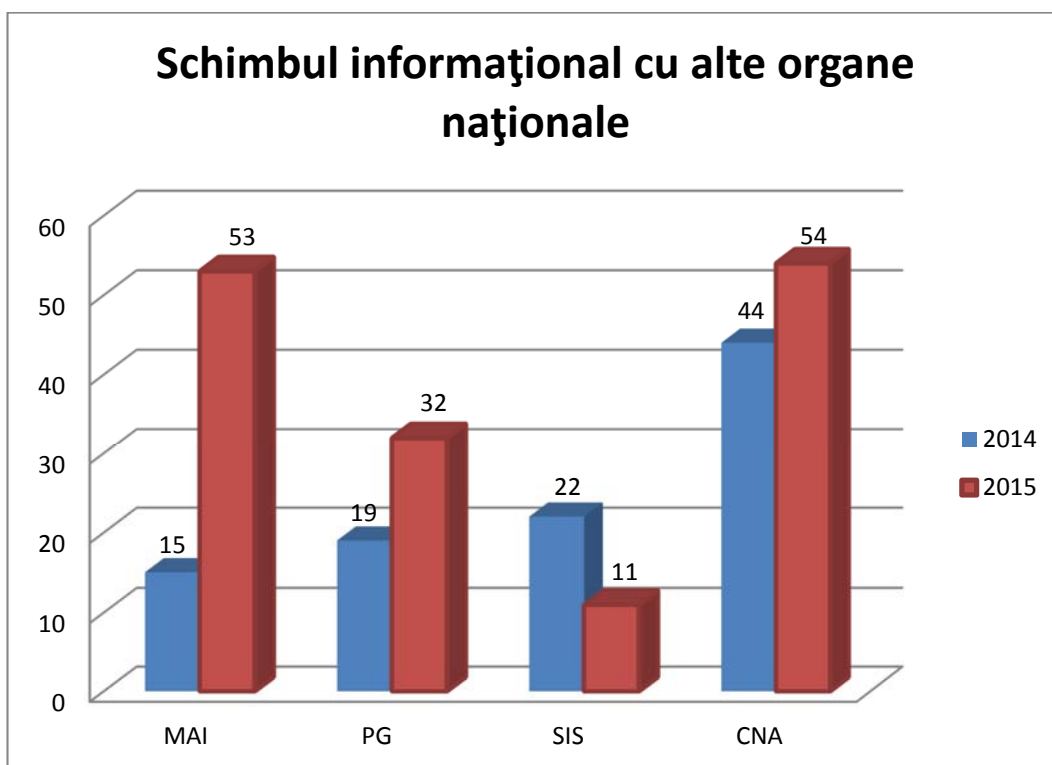
De asemenea, au fost informate persoanele de legătură al Ambasadelor SUA, a Franței și Germaniei din Chișinău și București, inclusiv Consulul Onorific al Mexicului despre investigațiile efectuate.

CAPITOLUL IV

Interacțiunea cu instituțiile naționale / internaționale

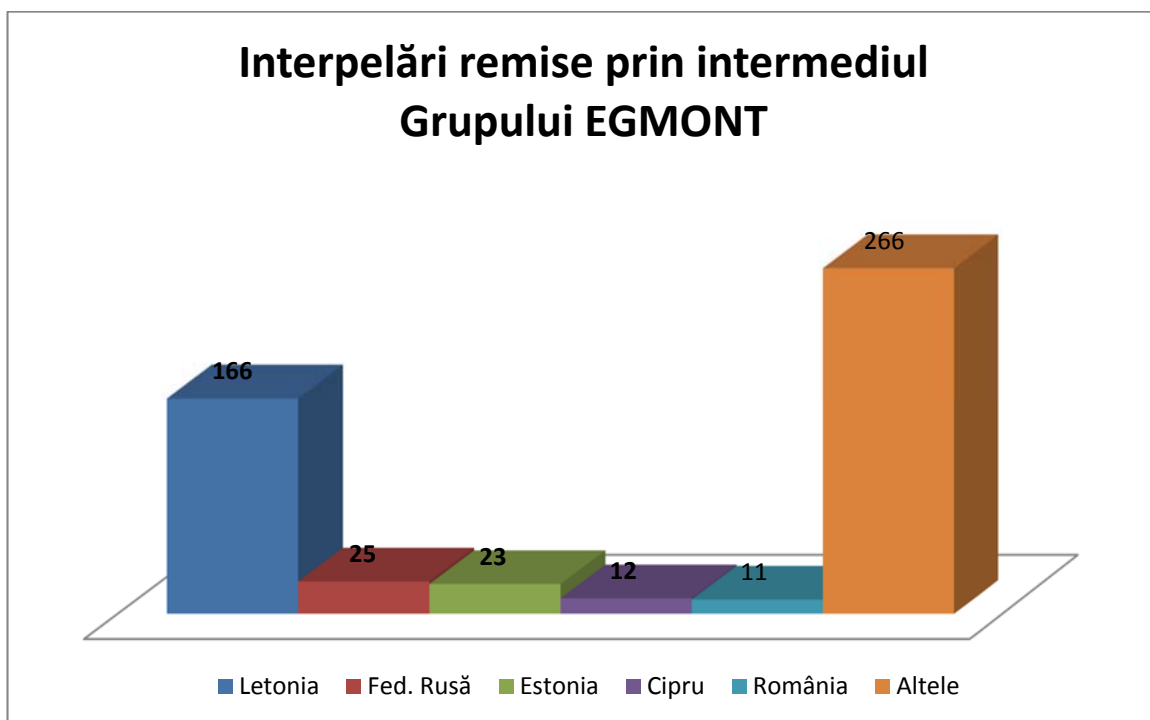
Serviciul a acordat suportul informațional necesar altor autorități implicate în investigații financiare, după cum urmează.

La solicitarea Ministerului Afacerilor Interne au fost remise 53 note analitice în privința a 81 persoane juridice și 92 persoane fizice, la solicitarea Serviciului de Informații și Securitate au fost remise 11 note analitice în privința a 6 persoane juridice și 12 persoane fizice, la solicitarea Procuraturii Generale au fost remise 32 note analitice în privința a 42 persoane juridice și 22 persoane fizice iar în adresa Centrului Național Anticorupție au fost remise 54 note analitice în privința a 123 persoane fizice și 132 persoane juridice.

În această perioadă, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în procesul investigării diferitor tipologii de legalizare a mijloacelor bănești a adresat 503 interpelări către serviciile similare din alte state, primind 355 de răspunsuri.

Totodată, Serviciul a primit spre examinare de la serviciile similare din alte state 37 interpelări, expediind 32 răspunsuri.

În comparație cu perioada similară a anului trecut, schimbul informațional a cunoscut o creștere de 51 %.

Serviciul participă activ la diverse foruri și reuniuni internaționale de profil, unde prezintă progresele și experiența acumulată în domeniu.

Actualmente, în scopul eficientizării acestui proces oficiile de informații financiare din mai multe state s-au asociat în diferite organizații regionale și internaționale care asigură un schimb de informații bazate pe aceleași principii și promovează politici și standarde similare în domeniu.

- **Grupul EGMONT**

Grupul Egmont a fost creat în anul 1995 este o organizație unică în lume și cuprinde Oficiile de Inteligență Financiară, care asigură cadrul de eficientizare a cooperării privind schimbul de informații, instruire, schimb de experiență și de know-how în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării actelor de terorism. (În prezent, Grupul Egmont are 151 de membri.)

În luna mai 2008 Republica Moldova a devenit membru cu drepturi depline.

Deși plătește cotizațiile anuale, Moldova pe fondul austerității bugetare nu participă la lucrările și luarea deciziilor în cadrul ședințelor Plenare anuale din iunie 2013.

- Comitetul de experți MONEYVAL, în cadrul Consiliului Europei

Este un Comitet specializat al Consiliului Europei privind evaluarea țărilor în domeniul măsurilor de prevenire și combatere a SB/FT și conformitatea acestora cu standardele internaționale.

Astfel, asupra rezultatelor rapoartelor de evaluare al acestui Comitet sunt focusate toate organizațiile internațional de profil, FATF, instituțiile UE, asociații de business și investitori, iar riscul obținerii unui scor negativ direct afectează integrarea sistemului financiar bancar național în cel internațional cu riscurile aferente.

Actualmente delegația Republicii Moldova în cadrul ședințelor plenare MONEYVAL este condusă de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, care periodic prezintă progresele de țară.

De menționat, că ultima evaluare a Moldovei din decembrie 2012 care a demonstrat un scor pozitiv de țară și conformitatea cu standardele internaționale plasând Moldova în regim simplificat de monitorizare (regim propriu majorității țărilor Consiliului Europei).

Au urmat apoi două rapoarte progres în decembrie 2014, și respectiv 08 decembrie 2015.

Totodată, urmează de specificat că atât sistemul național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului național, cât și cel internațional au fost edificate pe principiul măsurilor de prevenire din partea instituțiilor bancare, care sunt cele mai interesate alături de autorități de a elimina factorii de risc de a fi implicate în legalizări de capital.

Sistemul este eficient atât timp, cât funcționează această legătură reciprocă între instituțiile bancare și autoritățile responsabile. În cazul dat, eficiența acestui sistem a fost redusă la minimum de către factorul de complicitate și participare la comiterea infracțiunii de abuz în serviciu de către managementul băncilor, fapt confirmat și de urmărirea penală pornită de către Procuratura Anticorupție în acest sens în privința managerilor bancari.

Mai mult ca atât, în cazul dat factorul de complicitate este propriu și unor instituții bancare din alte state care au facilitat aceste operațiuni suspecte în conturile corespondente fără a sesiza serviciile competente din statele respective.

Însă, actualmente atât standardele internaționale, cât și amenințările și riscurile aferente spălării banilor și finanțării terorismului cunosc o schimbare dramatică în timp, atât la nivel național, cât și internațional, care forțează să întreprindă măsuri rapide spre adoptarea de noi mecanisme eficiente.

În aceste circumstanțe, către 2016 Parlamentului urmează să fie transmisă noua lege cu privire al prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, care va conține cele mai noi standarde internaționale, și anume Directiva IV-a adoptată la 20 mai curent, Recomandările actualizate FATF, care în viitorul apropiat vor fi înăsprite în domeniul finanțării terorismului, precum și realitățile și specificul sistemului național bancar.

- Rețeaua CARIN

Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor este punct de contact în

cadrul rețelei CARIN, specializată în schimbul de informații între Oficiile naționale de recuperare a activelor la nivel internațional.

Serviciul în virtutea competenței deținute a participat la ședințele următoarelor foruri de profil.

La 10 martie curent, în or. Haga, Olanda, EUROPOL a organizat o ședință de lucru în cadrul căreia au fost abordate problemele ce țin de punerea în aplicare a eforturilor atât de investigare și urmărire și recuperare a veniturilor provenite ilicite și transferate prin conturile virtuale a sistemelor de plăți electronice, cât și confiscarea și utilizarea acestora în interes național.

Necesitatea unor astfel de întruniri a apărut odată cu dezvoltarea și utilizarea tot mai amplă a sistemelor virtuale de plăți, care sunt tot mai frecvent solicitate, întrucât permit inițierea transferurilor valutare de pe conturi anonim create.

La 10-18 aprilie curent, în or. Reno, Nevada, SUA, reprezentantul Centrului a participat la Programul Lumea Deschisă organizat de către Consiliile Americane pentru Învățămînt și Congresul SUA.

Scopul programului este promovarea înțelegerii reciproce între Republica Moldova și SUA prin crearea posibilității pentru liderii din Moldova de a cunoaște viața americană politică și socială și de a-și împărtăși ideile și experiența cu colegii lor americani.

La 12 mai curent, reprezentantul Serviciului a participat la evenimentul de lansare a proiectului „Lupta împotriva corupției și promovarea bunei guvernări/Combaterea spălării banilor”, desfășurat în or. Strasbourg, Franța.

În cadrul evenimentului a fost prezentat Cadrul logistic al Proiectului pentru componenta regională și de țară, în baza căruia Republica Moldova va beneficia de o serie de activități axate pe prioritățile identificate în cadrul actelor de colaborare strategică cu partenerii europeni. De asemenea, evenimentul a reprezentat o platformă eficientă pentru prioritizarea și planificarea următoarelor măsuri în domeniul anticorupție și combatere a spălării banilor pentru țările Parteneriatului Estic în perioada 2015 - 2017.

La 12 mai curent, de către Banca Mondială a fost oficial acceptată acordarea asistenței tehnice Serviciului privind efectuarea evaluării naționale a riscurilor în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. Astfel, Serviciul și-a eficientizat eforturile în vederea pregătirii etapelor de implementare a proiectului.

Menționăm că, de către Serviciu a fost elaborat Proiectul HG în acest sens, care la 09.10.2015 a fost adoptat.

La 02-05 iunie curent, reprezentanții Centrului au participat la ședința de lucru din cadrul Europol a Platformei pentru Oficiile de Recuperarea a Activelor (ARO Platform), care a avut loc în or. Bruxelles, Belgia.

La eveniment au participat delegați din 19 state și membrii rețelei CARIN, fiind abordate pentru prima dată problemele de punere în aplicare a eforturilor atât de investigare și urmărire a veniturilor provenite ilicit, ce mișcă prin conturile virtuale a sistemelor de plăți electronice, cât și confiscarea și utilizarea acestora în

interes național.

La 17–19 iunie curent, reprezentanții Serviciului au participat la ședința de lucru cu tematica „match fixing”, desfășurată la sediul Europol din or. Haga, Olanda și organizată de către Direcția FP Sport Corruption Europol.

La ședința nominalizată, au fost abordate perspectivele cu privire la investigațiile demarate de către instituțiile similare din Letonia, Ungaria, Moldova și Finlanda în combaterea manipulării rezultatelor sportive în cadrul meciurilor de fotbal și spălarea banilor obținuți din aceste infracțiuni.

La 20 – 21 octombrie curent, reprezentantul Serviciului a participat la Conferința internațională cu tematica „ Identificarea noilor tendințe în combaterea corupției, spălării banilor și recuperării activelor provenite ilicit în Europa”, desfășurată în or. Praga, Republica Cehă.

Evenimentul a fost organizat cu asistența și suportul financiar al Ministerului de Finanțe din Cehia, Guvernul Norvegiei, Consiliul Europei și a întrunit practicieni din organele de ocrotire a normelor de drept, judecători, experți în domeniul anticorupție, combaterea spălării banilor, recuperării veniturilor provenite ilicit.

La 07-11 decembrie 2015, delegația Republicii Moldova formată din reprezentantul Centrului și reprezentanții Băncii Naționale a Moldovei, Procuraturii Generale și Ministerului Justiției au participat la cea de-a 49-a Ședință Plenară a Comitetului MONEYVAL al Consiliului Europei, care a avut loc în or. Strasbourg, Republica Franceză.

În cadrul ședinței au fost prezentate rapoartele progres și interim al Vaticanului, Maltei, Israelului și Moldovei. Luând în considerare că Raportul de evaluare a Moldovei a fost adoptat la 04 decembrie 2012, în conformitate cu Rules of Procedures țara trebuia în doi ani să solicite excluderea din regimul „regular follow up” în „biannual update”. În decembrie 2014 Moldova deși a înregistrat progrese esențial în domeniu înlăturând majoritatea deficiențele identificate de Raportul de evaluare nu a solicitat excluderea deoarece existau câteva deficiențe tehnice care puteau fi remediate doar prin modificarea și completarea Legii nr. 190-XVI din 26.07.07 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. Astfel, deoarece Secretariatul MONEYVAL a propus ca Moldova să solicite excluderea din regimul „regular follow-up” la ședința din Aprilie 2016 sub consecința includerii în procedura „enhanced follow-up” pentru neconformare, delegația Republicii Moldova a prezentat în Plen poziția argumentată privind amânarea procedurii de excludere pînă în decembrie 2016, iar Plenara a susținut masiv propunerea expusă.

În prezent Serviciul dispune de 45 de memoranduri semnate cu serviciile similare din alte țări după cum urmează.

